

ประโยค ป.ธ. ๖
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๑. ปณจ ภิสโยติ ปณจหิ อุณณาทิหิ ปุริตภิสโย ๑ ตูลกณนาย
หิ เอตาส์ คณนา ว วุตตา ๑ ตตุถ อุณณคหณเนน น เกวล์ เอพกลอมเมว
คหิต์ จเปตวา ปน มนุสฺสโลมฺ ยงฺกิลฺลิจิ กปฺปิยาภปิยมฺสชาตินํ ปกฺขิจตุปปทานํ
โลมํ สพฺพํ อิทฺ อุณณคหณเนว คหิต์ ๑ ตสฺมา จนนํ จีวรานํ จนนํ
อนุโลมจีวรานญจ อณฺณตเรน ภิสฺสวํ กตฺวา ตํ สพฺพํ ปกฺขิจปีตฺวา ภิสฺสํ กาคุ
วฏฺฐติ ๑ เอพกลอมาณี ปน อปฺกฺขิจปีตฺวา กมฺพลเมว จตุคฺคณํ วา ปณจคฺคณํ
วา ปกฺขิจปีตฺวา กตาปี อุณณภิสฺสสงฺขเมว จจฺจติ ๑ โจพภิสฺสอาทิสฺสํ ยงฺกิลฺลิจิ
นวโจพํ วา ปุราณโจพํ วา สํหริตฺวา วา อนฺโต ปกฺขิจปีตฺวา วา กตา
โจพภิสฺสํ ๑ ยงฺกิลฺลิจิ วากํ ปกฺขิจปีตฺวา กตา วากภิสฺสํ ๑ ยงฺกิลฺลิจิ ตินฺนํ ปกฺขิจปีตฺวา
กตา ตินฺนภิสฺสํ ๑ อณฺณตฺร สฺวทฺธตฺมาลปตฺตา ยงฺกิลฺลิจิ ปณฺณํ ปกฺขิจปีตฺวา
กตา ปณฺณภิสฺสํติ เวทิตพฺพา ๑ ตมาลปตฺตํ ปน อณฺณเวหิ มิสฺสเมว วฏฺฐติ ๑
สฺวทฺธํ น วฏฺฐติ ๑ ภิสฺสียา ปมาณนียโม นตฺถิ ๑ มณฺจภิสฺสํ ปิจภิสฺสํ
ภุมมตฺตรณภิสฺสํ จงฺกมณภิสฺสํ ปาทปฺปณฺณภิสฺสํติ เอตาส์ อนฺรูปโต สลลภฺเขตฺวา
อตฺตโน รุจิเวสณ ปมาณํ กาทพฺพํ ๑ ยํ ปเนตํ อุณณาทิ ปณฺจวริํ ตูลํ ภิสฺสํ
วฏฺฐติ ตํ มสฺรเกปี วฏฺฐติติ กุรฺนฺทึมํ วุตฺตํ ๑ เอเตน มสฺรํ ปรีกฺขณฺชิตุ
วฏฺฐติติ สิทฺธํ โหติ ๑

๒. มณฺจภิสฺสํ ปิจเ สํฆรณฺตฺติติ ปิจเ อตฺตณฺนติ ๑ อตฺตณฺนตฺถาย
หรณฺตฺติปี ยุชฺชติ ๑ อุลโลกํ อกริตฺวาติ เญจฺจา จิมิลิกํ อทตฺวา ๑ โฝสฺติคฺคณฺติ
รชเนน วา หลิทฺทาย วา อุปริ ฝุสฺสิตานิ ทาตุ ๑ ภิตฺติกมฺมณฺติ ภิสฺสํวิยา
อุปริภิตฺติกมฺมํ ๑ หตฺถภิตฺตินฺติ ปณฺจจฺจกฺคณฺติติ ๑

อิกฺกาสนฺติ รุกฺขนิยาสํ วา สิลลํ วา ๑ ปิจฺจมทฺทณฺติ ปิจฺจขลํ ๑
กฺุณฺทกมฺมตฺติกณฺติ กฺุณฺทกมิสฺสกมฺมตฺติกํ ๑ สาสปฏฺฐนฺติ สาสปฏฺฐํ ๑

สัตุตเตลกนฺติ วิลินมรุสัตุถํ ๑ อจฺจุสฺสนํ โหตีติ วินํ หุตฺวา ติฏฺฐติ ๑
ปจฺจุทฺธริตฺตนฺติ ปุณฺณชิตฺ ๑

ลณฺฑมคฺติกนฺติ คณฺฑปฺปาทคฺคณฺฑมคฺติกํ ๑ กสาวนฺติ อามลฺกหริตกานํ
กสาวํ ๑

น ภิกฺขเว ปฏฺิภาณจิตฺตนฺติ เอตฺถ น เกวลํ อิตฺถิปฺริสฺสรูปเมว
ตฺริจฺฉานรูปํ อนตฺมโส คณฺฑปฺปาทรูปํปิ ภิกฺขุโน สยํ กาคฺ ๑ วา กโรหิติ
วตฺตํ ๑ วา น วฏฺฏติ ๑ อุปาสก ทวารปาลํ กโรหิติ วตฺตํปิ น ลภติ ๑
ชาตกปฺปกรณอสทิสทานาทินิ ปน ปสาทนียานิ นิพฺพิทาปฏิสํยุตฺตานิ วา
วตฺถุนิ ปเรหิ การาเปตฺ ๑ ลภติ ๑ มาลากมฺมาทินิ สยํปิ กาคฺ ๑ ลภติ ๑

อาพกมฺนทาติ เอกงฺคณา มนุสฺสาภิกิณฺณา ๑

ตโย คพฺเพติ เอตฺถ สีวิกาฬโกติ จตุรสุสคพฺโก ๑ นาฬิกาคพฺโกติ
วิทถารโต ทวฺกฺคณฺฑคฺคณฺฑาโม ทิมคพฺโก ๑ หนุมิยคพฺโกติ อาภาสตเล
กฺกฏาการคพฺโก มุณฺฑจฺฉนคพฺโก วา ๑

กฺลงฺกปาทกนฺติ รุกขํ วิชฺฌิตฺวา ตตฺถ ขาณฺเฏ อาโกฏฺเฏตฺวา กตํ
อสํหาริมํ ภิตฺติปาทํ ชินฺณกฺกฏปาทสุส อุปตฺถมภนตํ ภูมิมํ ปตฺติจฺจเปตฺ
อนุชานามิติ อตฺถโก ๑ ปรีตตามภิกฺกนฺติ วสฺสปรีตตามตฺถํ ภิกฺกํ ๑ อุทฺธาสฺสนฺติ
วจฺจโคมเยน จ นาริกาย จ สทฺธิ มทฺทิตมคฺติกํ ๑

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เจलय ประโยค ป.ร. ๖

แปล มครเป็นไทย

๑. สองบทว่า ปญจ ภิสฺสโย ความว่า พูกที่เอานุ่น ๕ ชนิดมีขนสัตว์เป็นต้นบรรจุไว้ ๑ แท้จริงแล้ว พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสบอกจำนวนพูกเหล่านี้ตามจำนวนนุ่น ๑ บรรดานุ่นเหล่านั้น เฉพาะขนแกะชนิดเดียวเท่านั้นที่มีได้ทรงรวมไว้กับศัพท์ว่า อุณณะ แต่ยกเว้นขนมนุษย์เสีย ขนชนิดใดชนิดหนึ่งของสัตว์ปีกและสัตว์ ๔ เพาะซึ่งเป็นสัตว์ประเภทมีเนื้อเป็นกบปียะและอกบปียะ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงรวมเอาไว้ด้วยศัพท์ว่า อุณณะ ทั้งสิ้น ในเรื่องที่ว่าด้วยพูกนี้ ๑ เพราะฉะนั้น บรรดาจิวร ๖ ชนิด และอนุลอมจิวร ๖ ชนิด ภิกษุทำปลดอกพูกด้วยจิวรชนิดใดชนิดหนึ่ง ใส่ขนสัตว์ทุกอย่างนั้นแล้วทำเป็นพูกก็ควร ๑ อนึ่ง แม้พูกที่ภิกษุไม่ได้ใส่ขนแกะ ใส่แต่ผ้าขนสัตว์เท่านั้น ทำเป็น ๔ ชั้นหรือ ๕ ชั้น ก็นับได้ว่าพูกขนสัตว์เหมือนกัน ๑ ในคำว่า โจฬภิสฺส เป็นต้นพูกที่รวบรวมเศษผ้าใหม่หรือเศษผ้าเก่าอย่างใดอย่างหนึ่งซ้อนกันเข้าไป หรือบรรจุใส่เข้าข้างใน ชื่อว่า โจฬภิสฺส ๑ พูกที่ใส่เปลือกไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งทำขึ้นชื่อว่า วากภิสฺส ๑ พูกที่ใส่หญ้าชนิดใดชนิดหนึ่งทำขึ้นชื่อว่า คิลภิสฺส ๑ พูกที่ใส่ใบไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งนอกเหนือจากใบเตาร้างล้วนๆ ทำขึ้น ฟิงทราบว่า ปิลณภิสฺส ๑ ส่วนใบเตาร้างใช้ได้เฉพาะที่ผสมกับใบไม้ชนิดอื่นเท่านั้น ๑ ใบเตาร้างล้วนๆ ไม่ควร ๑ สำหรับพูก ไม่มีการกำหนดขนาด ๑ ฟิงกำหนดโดยอนุวัตตามพูกเหล่านี้ คือ พูกเตียง พูกตั้ง พูกปูพื้น พูกที่จงกรม พูกสำหรับเช็ดเท้า แล้วจึงกะขนาดตามที่ตนชอบใจ ๑ ส่วนในอรรถกถาฎฐนทีท่านกล่าวไว้ว่า นุ่น ๕ ชนิด มีขนสัตว์เป็นต้น ซึ่งใช้ในพูกได้ ย่อมใช้แม้ในเบาะได้ด้วย ๑ ด้วยคำที่กล่าวในอรรถกถาฎฐนทีนั้น เป็นอันสรุปได้ว่า ภิกษุใช้สอยเบาะ ย่อมควร ๑

๒. ข้อว่า ปญจภิสฺส ปิเจ สัมภนฺติ ความว่า ปูลงบนตั้ง ๑ แม้ขยายความว่า นำไปเพื่อใช้ปู ดังนี้ก็ถูก ๑ สองบทว่า อุลโลกํ อกริตฺวา ความว่า

ไม่ปูฝารองไว้ข้างใต้ ฯ บทว่า โผลิตุ ความว่า ให้เอาน้ำข้อมหรือขมิ้นแถมข้างบนได้ ฯ บทว่า ภิตุติกรมม ความว่า แถมเป็นรอยบนปลอกพุก ฯ บทว่า หตุตภิตุติ ความว่า แถมเป็นรอยด้วยนิ้วมือทั้ง ๕ ฯ บทว่า อิกกาส ได้แก่ ยางไม้หรือยางผสม ฯ บทว่า ปิฏฐมทุท ได้แก่ แป้งเปียก ฯ บทว่า กุณฺฑกมตฺติก ได้แก่ ดินเหนียวปนรำ ฯ บทว่า สาสปฏฺฐ ได้แก่ แป้งเมล็ดพันธุ์ผักกาด ฯ บทว่า สิตฺตเตลล ได้แก่ ขี้ผึ้งเหลว ฯ สองบทว่า อจฺจุสฺสนฺ โหติ ความว่า ติดอยู่เป็นหยด ๆ ฯ บทว่า ปจฺจุทฺธริตฺ ได้แก่ เช็ด ฯ บทว่า ลนฺฑกมตฺติก ได้แก่ ดินเหนียวคือขุยไส้เดือน ฯ บทว่า กสาว ได้แก่ น้ำฝาดของผลมะขามป้อมและใบไม้เขียวสด ฯ ในข้อความว่า น ภิกฺขเว ปฏฺิภาณจิตฺตํ นี้ พึงทราบวินิจฉัยว่า ไม่ใช่เพียงเฉพาะรูปสตรีและรูปบุรุษเท่านั้นที่ภิกษุไม่ควรให้ทำ รูปสัตว์ดิรัจฉานทำที่สุดแม้กระทั่งรูปไส้เดือน ภิกษุจะทำเองหรือสั่งว่า ท่านจงทำ ก็ไม่ควร ฯ แม้จะสั่งว่า อุบาสก ท่านจงทำคนเฝ้าประตู ก็ไม่ได้ ฯ แต่ใช้คนอื่นได้เพื่อให้เขียนเรื่องที่น่าเลื่อมใสมีปณฺธชาดกและอสทิสทานเป็นต้น หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเบื่อง่าย ฯ กิจทั้งหลายมีงานจักระเบียบดอกไม้เป็นต้น จะทำเองบ้างก็ได้ ฯ บทว่า อาพกมนฺทา ความว่า เป็นลานโล่งแจ้งเอกเทศ คับคั่งด้วยผู้คน ฯ ในข้อความว่า ตโยคพฺเพ นี้ พึงทราบวินิจฉัยว่า บทว่า สิวิกาตพฺโกล ได้แก่ ห้องสี่เหลี่ยมจัตุรัส ฯ บทว่า นาฬิกาตพฺโกล ความว่า ห้องยาว ซึ่งมีความยาวกว่าด้านกว้าง ๒ เท่าหรือ ๓ เท่า ฯ บทว่า หนุมมียคพฺโกล ได้แก่ ห้องเรือนยอดชั้นคาตฟ้าหรือห้องมีหลังคาโล้น ฯ บทว่า กุลลฺกปาทก ความว่า เรานุญาตให้ตั้งเชิงฝาที่ยับเขยื้อนไม่ได้ ซึ่งเขาเจาะไม้แล้วดอกเดือยในไม้นั้น รองบนพื้นเพื่อก้ำยันเชิงฝาเก่า ฯ บทว่า ปรีตฺตาณภิกฺกิ ความว่า กันสาดเพื่อใช้ป้องกันฝน ฯ บทว่า อุทฺธาสฺส ความว่า ดินเหนียวซึ่งคลุกเคล้ากับมูลโคสดและเถา ฯ